

AKSENTTI

8/2008-2009

3.2.2009

Tiedote Helsingin Konservatorion oppilaille, opiskelijoille, opettajille

AKSENTTI

on Helsingin Konservatorion tiedotuslehti, joka ilmestyy tiistaisin noin joka toinen viikko..
Aksentti ilmestyy myös netissä www.konservatorio.fi > Lukuvuosi > Aksentti

SI SÄLTÖ		Sivu
	Sisällysluettelo	2
AKSENTIN ILMESTYMINEN		3
YLEI STÄ		
	Ongelmia tietokoneella? Helpdesk tiedottaa	3
	Ammatillinen koulutus yhteishakuun	4
	Ammattiosaamisen näyttö	4
	Muskarin perinnekonserdit aulassa	4
	Konservatoriolaisia kilpailemassa	4
	Ilmari Hannikainen –pianokilpailu	4
MUSIIKKI -I LLAT JA KONSERTIT		
	Musiikki-illat	5
	Sinebrychoffin taidemuseon konsertit	5
	Aulakonsertit	5
KURSSI SUORITUSPERIODIT		
	Ilmoittautuminen kurssisuorituksiin	5
	Kurssisuoritusta edeltävät suoritukset	5
	Solististen aineiden kurssisuorituspäivät	6
	Ilmoittautuminen ammattiosaamisen näyttöön	6
AMMATILLISEN KOULUTUKSEN OPISKELIJOI LLE		
	Keväällä valmistuvien tapaamiset	6
	Tiedonhaun kurssi	6
	Opettajien atk-huone	6
OPETTAJILLE	7	
	Työterveyshuollon palvelut sairaustapauksissa	6
	Opettajan pedagogiset opinnot	7
	Tukea kouluttautumiseen	7
	Opettajan muun työn kirjaaminen	7
	Avoimen Konservatorion opettajien palkkiot	8
	Opettajakonsertit lukuvuodelle 2009-2010 haku	8
	Konservatorion oppilaiden yhteismusisoinnista	8
	Luokan 130 varauksista	8
	Tilanvarausohjelman osoite	8
	Varausvahvistuslomake	8
	Rajoituksia salien käytössä	8
TULEVIA TAPAHTUMIA		9
KIRJASTO TIEDOTTAA		9
	Aukioloajat, uutiset, aineistot, yhteystiedot	9-10
LUKUVUODEN AIKATAULU		10
	Lukuvuoden kesto	10
	Lomat	10
	Valinta- ja pääsykokeet	10
YHTEYSTIETOJA JA AUKIOLOAI KOJA		
	Helsingin Konservatorion yhteystiedot	10
	Aukioloajat	11
	Toimiston aukioloaika	11
KONSERVATORION HENKILÖKUNTA		11
MAURI VIITALAN ARTIKKELI SARJA JATKUU		12-14

AKSENTIN ILMESTYMINEN

Seuraava Aksentti

Seuraava Aksentti ilmestyy viikolla 9. Aineistoa lehteen voi lähettää osoitteella seija.askolin@konservatorio.fi viimeistään ma 21.2.2009

Tiesitkö, että Aksentin voi lukea myös netistä www.konservatorio.fi > Lukuvuosi > Aksentti

YLEISTÄ

Ongelmia tietokoneella?

Helpdesk tiedottaa

IT-järjestelmiä koskevia yleisiä ohjeita KONSERVATORION henkilökunnalle ja opiskelijoille

Konservatoriolaisten sähköpostiin käytetään muista Metropolian palveluista eroavia tunnuksia. Salasanasi sähköpostiin ei siis ole välttämättä sama kuin työasemalle kirjautumiseen (jos et ole sitä itse muuttanut samaksi).

En pääse kirjautumaan työasemalle

- Käynnistä kone uudelleen ja yritä vielä kirjautumista. Tarkista, että kirjautumisikkunan *Workstation Only*-kohdassa EI ole rastia.
- Yritä kirjautumista myös jollakin toisella työasemalla, mikäli mahdollista. Tällä suljetaan pois tilapäiset viat ja yksittäisessä työasemassa oleva virhetila. Teethän yksittäisen työaseman ollessa kyseessä asiasta palvelupyynnön järjestelmätuelle tiedoksi.
- Kysy työ- tai opiskelutoveriltasi saatko käyttää selainta hänen kirjauduttua työasemalle. Käy sitten vaihtamassa salasanasi <https://amme.metropolia.fi> -osoitteessa. Kokeile salasananvaihdon jälkeen kirjautumista koneelle uudelleen, uudella salasanallasi.

Verkkolevyt eivät tule näkyviin kirjautumisen jälkeen

- Käynnistä kone uudelleen ja tarkista, että kirjautumisikkunan *Workstation Only*-kohdassa EI ole rastia. *Workstation Only* -valinta tarkoittaa ainoastaan työasemalle (ei

koulun verkkoon) kirjautumista. Internet-yhteys selaimilla toimii kuitenkin myös *Workstation Only*-tilassa.

Miten pääsen sähköpostiini?

- Konservatorion sähköpostin www-liittymä sijaitsee osoitteessa <https://mail.stadia.fi> Jos käytössäsi on myös *GroupWise*-postilaatikko, voit käyttää *GroupWise Client*-ohjelmaa työasemilla, joihin se on asennettu.

- *GroupWise Client*-ohjelmassa (*Novell GroupWise Startup*-ikkunassa) asetusten tulee olla seuraavat:

Online -kohta valittuna.

Address: ngwnameserver.stadia.fi

Port: 0

Miten vaihdan salasanani Metropolian palveluihin esim. työasemalle kirjautumiseen?

- Mene selaimella osoitteeseen <https://amme.metropolia.fi> ja kirjaudu sisään nykyisellä salasanallasi.

Miten vaihdan sähköpostin salasanani?

- Mene selaimella osoitteeseen <https://vo.stadia.fi> Kirjaudu sisään sähköpostisi tunnuksilla.

En muista salasanaani ja/tai käyttäjätunustani

- Ota yhteyttä helpdeskiin. Katso yhteystiedot sivun alareunasta. Huomaa, että sähköpostiin on konservatoriolaisilla eri salasana kuin työasemille kirjautumiseen tai muihin Metropolian palveluihin.

Helpdeskin tavoitat jättämällä palvelupyynnön osoitteessa <https://hd.metropolia.fi> tai sähköpostilla osoitteeseen helpdesk@metropolia.fi Muista mainita sähköpostissa sijaintisi, työasemasi nimi (tarra keskusyksikön etupaneelissa esim. R-241-01 tai Oma tietokone-kuvakkeen "nimi") ja puhelinnumerosi.

Helpdeskillä on myös puhelinpalvelu, joka on avoinna arkisin klo 8-12, numerossa 020 783 6969.

Ajantasaista infoa tietojärjestelmistä saat myös osoitteesta

<http://tietohallinto.metropolia.fi>

Ammatillinen koulutus yhteishaussa
www.haenyt.fi

Helsingin Konservatorion ammatillisen koulutukseen eli musiikkialan perustutkintoon haetaan maaliskuussa yhteishaussa 2.-20.3. osoitteessa www.haenyt.fi. Hakijan on lisäksi täytettävä musiikin lisälomake (www.konservatorio.fi) joka palautetaan liitteineen Helsingin Konservatorioon 20.3.2009 mennessä.

Myöhästyneitä hakemuksia ei voida ottaa huomioon.

www.konservatorio.fi > Ajankohtaista

Ammattiosaamisen näyttö

Lauluyhtye Ensemble Norma – Mielimaisemia

Viiden naisen lauluyhtye esittää laajan kattauksen uutta suomalaista a cappella -musiikkia. Yhtyeessä laulavat talon opiskelijat Silja Kulo ja Ida Olsonen sekä Virva Immonen, Eevi Lappalainen ja Sini-Maaria Virolainen. Konsertit ovat samalla Ida Olsosen neljäs ammattiosaamisen näyttö.

To 5.3.2009 19:30, Kulttuurikeskus Stoa, Itäkeskus

La 7.3.2009 16:00, Kanneltalo, Kannelmäki

Liput 10/6 € Lippupalvelusta
www.lippupalvelu.fi/

Lisäksi yhtyeellä on konsertti 24.3. Värinä-festivaalilla Järvenpään Sibeliussalissa yhteistyössä Keski-Uusimaan tanssiopiston kanssa. Tähän konserttiin on vapaa pääsy.

Vuonna 2004 perustettu yhtye ei tunne genre-rajaa, vaan ammentaa musiikissaan vaikutteita rohkeasti kansanlaulusta, nykymusiikista, jazzista ja popista.

Ensemble Norma on tunnettu ennakkoluulottomasta tavastaan tehdä omannäköistä, koskettavaa musiikkia. Esiintyessään viisi ystävästä hurmaavat raikkaalla soinnillaan ja luonnollisella karismallaan.

Illan ohjelma koostuu sekä yhtyeelle sävelletyistä että yhtyeen omista kappaleista. Sävellyksistä ja sovituksista vastaavat siis Silja Kulo, Virva Immonen, Hreidar Ingi Thorsteinson, Stefanie Tuurna, Ida Olsonen sekä Olli Virtaperko.

<http://www.ensemblenorma.net>
<http://www.myspace.com/ensemblenorma>
Tapahtuman kesto n. 1,5 h sisältäen väliajan.

Muskarin perinnekonserdit aulassa

Musiikkileikkikoululaisille ja heidän perheilleen pidetään kaksi perinnekonserattia aulassa maanantaina 9.2. klo 16.00 perheryhmille ja klo 17.30 leikki- ja soitinryhmille.

Esiintyjinä varhaisiän musiikinopettajien lisäksi Trio Lystique, joka koostuu konservatorion soitonopettajista.

Konservatoriolaisia kilpailemassa

Jumu - Jugend musiziert

Jugend musiziert –kilpailuun Helsingin Saksalaisessa koulussa osallistuivat konservatoriolaiset Job Kim (saksofoni), Oskar Sandås (saksofoni), Tuuli Kauppala (huilu), Vappu Brännare (kitara) ja Metti Seppälä, laulu. Kaikki esiintyivät menestyksellisesti, ja kolme ensin mainittua oppilasta lähtevät Tukholmassa maaliskuuhun vaihteessa pidettävään maiden väliin kilpailuun.

Madetoja –pianokilpailu

VIII Leevi Madetoja -pianokilpailu järjestettiin Oulussa 26. - 31.1.2009.

Kilpailuun osallistuivat Helsingin Konservatoriosta Olga Kauvosaari, Alicia Ibanez-Resjan, Soile Tolvanen ja Niko Kontinen, jotka kaikki hoitivat osuutensa hienosti. Tällä kertaa jäimme palkinnotta, mutta Niko eteni välieriin asti.

Tuomariston jäsenenä toimi muiden muassa Naoko Shibayama-Aarnio.

Ilmari Hannikainen - Pianokilpailu 2010 järjestetään Jyväskylässä 28.2.-11.3.2010.

Kilpailun ohjelma on jo päivitetty Jyväskylän musiikkikilpailujen nettisivulle:
www.jyvaskylanmusiikkikilpailut.fi/Pianokilpailu

MUSIIKKI-ILLAT JA KONSERTIT

Musiikki-illat

Jotta mahdollisimman moni oppilas saisi tilaisuuden esiintyä on esiintymisaika enintään 10 min/oppilas.

Musiikki-iltojen ilmoittautumislistat ja ohjelmat hoitaa Maria Hyvärinen.

(Huom. salivaraus alkaa yleensä tuntia ennen konserttia)

HUOM! Mikäli kamarimusiikkisalini iltoihin ilmoittautuneita on vain vähän, opettajat voivat varata salia omien oppilaidensa käyttöön. Varaus tilanne selviää ilmoittautumisajan päättyttyä noin viikko ennen musiikki-iltaa.

Kevät 09

ma 9.3. klo 18.00 KMS
ma 30.3. klo 18.00 KMS
ma 20.4. klo 18.00 KMS

Luokkaa 130 voi myös varata oppilasiltoihin Seija Askolinilta.

Sinebrychoffin taidemuseon konsertit

su 8.2. Laulun lumoa, Laura Autio ja Tanja Uimonen, sopraano, Mart Ernesaks, piano
mm. Wolf, Sibelius, Händel, Marttinen

su 1.3. Laulun lumoa, Samuli Hyvärinen, laulu, Esa Ylivaara, piano, italialaisia ja saksalaisia lauluja (Tosti, Bellini, Schubert)

su 22.3. Laulun lumoa, Ritva Laamasen laulunopiskelijat esittävät liedejä ja aarioita

su 19.4. Timo Saarilahden kamarimusiikkiryhmät esittävät musiikkia eri aikakausilta

su 10.5. Äitienpäivän konsertti Reeta Aho, viulu, Erika Pirnes, piano
J.S. Bach: Partita nro 2 sooloviululle
G.Tartini - F.Kreisler: Sonaatti g-molli (Paholaistrilli)
P. de Sarasate: Andalusialainen romanssi

Aulakonsertit

Konservatorio järjestää yhteistyössä Amican kanssa (tarjouksia yleisölle) aulakonsertteja torstaisin.

Ensimmäinen konsertti pidettiin 2.2., jolloin esiintyjä oli konservatorion eri koulutusasteilta. Kahvilayleisö oli ilahtunut esityksistä, joita oli moneen makuun.

Konsertit jatkuvat seuraavasti:

to 5.3. klo 18.00
to 26.3. klo 18.00
to 23.4. klo 18.00
to 7.5. klo 18.00

Konserttiohjelmien kokoamisesta vastaa Okko Kivikataja. Valot Tuukka Törneblom.

KURSSI SUORITUSPERIODIT viim. ilmoittaudutaan

Ilmoittautuminen kurssisuoritukseen

Lukuvuoden kurssisuorituspäivät ovat lukuvuoden ensimmäisissä Aksenteissa sekä 1. kerroksen ilmoitustaululla sekä www.konservatorio.fi > Lukuvuosi > Kurssisuoritukset. HUOM! Konservatorion ja ammattikorkeakoulun opiskelijoilla on eri kurssisuoritusperiodit.

Kurssiin ilmoittaudutaan täyttämällä kurssisuoritus suunnitelma, jota saa toimiston lokerikosta.

Kurssisuoritus suunnitelma sisältää

- oppilaan kurssiohjelman,
- luettelon ohjelmistosta oman opettajan nimi- kirjoituksella varmennettuna ja
- säveltapailun/musiikinteorian opettajan allekirjoituksen, mikäli suoritusta varten vaadittavan kurssin suoritus on kesken.

Suunnitelma on toimitettava vastaavalle opettajalle (ohjelman tarkastajalle) ennen viimeistä ilmoittautumispäivää, jotta hän ehtii toimittaa paperit eteenpäin ajoissa.

HUOM! Vastaava opettaja ei ole oma opettaja vaan opettaja, jolle on annettu tehtäväksi kurssisuoritusohjelmien hyväksyminen. Lista kurssiohjelmien hyväksyjistä on opettajien huoneen seinällä.

Edeltävät suoritukset

Oppilaalla on oltava solistisen oppilaineen kurssia suorittaessaan vastaava säveltapailun kurssi suoritettuna tai ainakin suoritteilla. Tämä ei kuitenkaan koske alle 10-vuotiaita kurssin suorittajia.

Solististen aineiden kurssisuorituspäivät

3. periodi 9.-13.2.2009

aika	soitinr.	viim. ilm.pv
ma 9.2.	puhaltimet	ma 12.1.
ti 10.2.	muut	ti 13.1.
ke 11.2.	jouset	ke 14.1.
to 12.2.	laulu	to 15.1.
pe 13.2.	piano	pe 16.1.

4. periodi 23.3. - 1.4.2009

HUOM! Tässä periodissa suoritetaan kaikki musiikkialan perustutkinnon pääinstrumentin 1. ja 2. ohjelmistokonsertit.

Myös valtaosa perusopetuksen kursseista pyritään saamaan suoritetuksi tässä periodissa.

HUOM!

Muutoksia tässä periodissa (lihavoidut)!

aika	soitinr.	viim. ilm.pv
ma 23.3.	laulu	ma 23.2.
ti 24.3.	laulu	ma 23.2.
ke 25.3.	piano	ke 25.2.
to 26.3.	piano	to 26.2.
pe 27.3.	muut	pe 27.2.
ma 30.3.	puhaltimet	ma 2.3.
ti 31.3.	jouset	ti 3.3.
ke 1.4.	jouset	ti 3.3.

5. periodi 24.4. - 8.5.2009

Kurssisuoritukset 5.5. - 8.5. ovat luokassa 130 tai muussa luokassa (peruskurssit ja D-kurssit)

aika	soitinr.	viim. ilm.pv
pe 24.4.	puhaltimet	pe 27.3. (C-kurssit)
ma 27.4.	jouset	ma 30.3 (C-kurssit)
ti 28.4.	piano	ti 31.3. (C-kurssit)
ke 29.4.	muut	ke 1.4. (C-kurssit)
ma 4.5.	laulu	ma 6.4. (C-kurssit)
ti 5.5.	laulu	ti 7.4.
ke 6.5.	puhaltimet	ke 8.4.

(peruskurssit ja D-kurssit)
muut (peruskurssit ja D-kurssit, piano varapäivä)

to 7.5. piano ke 8.4.
(peruskurssit ja D-kurssit)

pe 8.5. jouset ke 8.4.
(peruskurssit ja D-kurssit)

Ilmoittautuminen ammattiosaamisen näyttöön

Ammattiosaamisen näyttöön ilmoittaudutaan täyttämällä ilmoittautumislomake, jota saa toimiston lokerikosta.

Ilmoittautumislomake toimitetaan täytettynä ammattiosaamisen näytöistä vastaavalle opettajalle Tapio Tuovilalle.

Kurssiperiodien yhteydessä suoritettavan ammattiosaamisen näytön ilmoittautumisaikataulu on sama kuin kurssisuoritusten ilmoittautumisaikataulu. Muulloin tehtäviin ammattiosaamisen näyttöihin ilmoittaudutaan 4 viikkoa ennen näyttöä.

AMMATILLISEN KOULUTUKSEN
OPISKELIJOLLE

Keväällä valmistuvien tapaamiset

Kaikkien keväällä 2009 valmistuvien pitäisi käydä tapaamassa tp. koulutuspäällikkö Pauliina Ylistä opintasuoritusten tarkistamiseksi. Asia on syytä hoitaa ajoissa, että ei tule ikäviä yllätyksiä (esim. puuttuu jokin suoritus, jolloin valmistuminen siirtyy).

Tiedonhaun kurssi

to 12.2. 1. ryhmä klo 13.00 - 14.30
2. ryhmä klo 14.45 - 16.15

Tiedonhaun workshop – tiedonhankintaa käsiohjelman laatimisen näkökulmasta kirjaston atk-luokassa 129. op. Maarit Koskela

Huom. Samaan aikaan voivat tehdä viestinnäntehtäviään atk-luokassa 150 kaikki ne, jotka eivät osallistu tiedonhankinta-kurssille.

Opettajien ATK-huone, 2. krs

Tiedoksi kaikille, että opettajien atk-tila 2. kerroksessa (opiskelijoiden huoneen vieressä) on ainoastaan opettajien ja muun henkilökunnan käytössä.

OPETTAJILLE

TYÖTERVEYSHUOLLON PALVELUT
SAIRAUSTAPAUKSISSA

Työterveyshuollon palveluihin oikeutetut

Palveluihin on oikeutettu säätiön kokoaikainen henkilökunta (toimenhaltijat, päätoimiset yli 16 viikkotuntia), jolle suoritetaan kuukausipalkkaa ja jonka työpanos on työnantajan käytössä.

Sairaanhoitopalvelut sisältävät:

- yleislääkäritasoisien avosairaanhoidon
- käynnit työterveyslääkäriin ja työterveyshoitajan vastaanotolla
- päivystyskäynnit yleislääkäriillä (tai työterveyslääkäriillä) kaikissa Mehiläisen toimipisteissä (käytössä myös Töölön toimipisteen päivystyspoliklinikka 24 h)
- erikoislääkärikonsultaatiot työterveyslääkäriin läheteellä
- diagnostiikan ja hoidon kannalta tarpeelliset laboratorio-, röntgen- ja ultraäänitutkimukset
- fysioterapiaa työterveyslääkäriin läheteellä 1-3 x /vuosi
- perus- ja influenssarokotukset

Ajanvaraus

puhelimitse: p. 010 414 0666
avoinna ma – to 7 – 20, pe 7 – 17, la 8.30 – 15 ja su 8.30 - 15

netitse: www.mehilainen.fi/ajanvaraus

Varaa aika ensisijaisesti työterveyslääkärille, jos sopivia aikoja ei löydy voi ajan varata yleislääkärille (nettivarauksessa hae aikoja merkitsemällä erikoisalaksi ensin työterveyslääkäri, jos sopivia aikoja ei löydy sitten yleislääkäri). Yleis/työterveyslääkärille pääsee saman päivän aikana.

24h käytettävissä: Poliklinikka, Mehiläinen Töölö III krs
(yleislääkäripäivystys ilman ajanvarausta)
Runeberginkatu 47 A / Pohj. Hesperiankatu 17 C, 00260 Helsinki

Yhteystietoja

työterveyshoitaja
Taru Alkio-Söderholm
p. 010 414 0112
taru.alkio-soderholm@mehilainen.fi

Nimetyt työterveyslääkärit (Mehiläinen Forum)

Jouko Solonen
p. 010 414 0112

Pirjo Luukkonen
p. 010 414 6417

Työterveyshuollon vastuuhenkilöt konservatoriossa

Työterveyshuollon yhteyshenkilö
(kaikki käytännön asiat):
taluspäällikkö Ritva Kuuluvainen

Sopimusasiat / periaatteet:
hallintojohtaja Harri Pellikka

Käytettävissä myös:
työsuojeluvaltuutettu Leo Siponmaa
työsuojelutoimikunnan jäsenet

Käyttäkää työterveyshuollon palveluita!

Opettajan pedagogiset opinnot (60 op)

Haaga-Helia-ammattikorkeakoulun kevään haku aika on parhaillaan

Ammatillinen opettajankoulutus on ammattikorkeakoulujen ja ammatillisten oppilaitosten opettajille ja opettajiksi aikoville tarpeellista koulutusta, joka tuottaa yleisen pedagogisen kelpoisuuden. Ammatillinen opettajankoulutus on laajuudeltaan 60 opintopistettä (35 opintoviikkoa) ja siihen kuuluu kasvatustieteellisiä perusopintoja, ammattipedagogisia opintoja, opetusharjoittelua ja muita opintoja. Opettajankoulutus on valtion rahoittamaa koulutusta eli opiskelijalle maksutonta. Lisätietoa opettajankoulutuksesta puhelimitse: (09) 2296 5746, 2296 5361 ja 2296 5375 tai sähköpostitse: aokk(at)haaga-helia.fi.

Tukea kouluttautumiseen

Muistattehan, että konservatorio tukee opettajiansa jatkuvaa kehittymistä. Mm. haku aika opettajan pedagogisiin opintoihin on parhaillaan (Helia). Myös esim. Sibelius-Akatemian täydennyskoulutus järjestää monia mielenkiintoisia kursseja. Hakekaa siis koulutusavustuksia rohkeasti.

Hakemus tehdään kirjallisena vapaamuotoisesti, mukaan liitetään tarvittavat liitteet. Kotimaan sekä alle neljän vuorokauden mittaisia ulkomaiden matkoja sekä alle 1000 euron suuruisia koulutusavustuksia koskevat avustuspäätökset tekee rehtori. Muut matka- ja koulutusavustushakemukset osoitetaan Helsingin Konservatorion Säätiön hallitukselle ja toimitetaan rehtorille.

Opettajan muun työn kirjaaminen

Kaikkien opettajantoimienhaltijoiden työvelvollisuuteen kuuluu 90 tuntia ns. muuta kuin opetustyötä. Opettajat pitävät päiväkirjan liitelehdellä kirjaa muun työnsä kertymisestä.

Muistattehan, että mikäli muun työn määrä ylittää 90 tuntia lukuvuoden aikana, on

tehtävästä lisätyöstä etukäteen sovittava rehtorin kanssa. Ylimääräistä muuta työtä ei korvata opettajalle, ellei siitä ole sovittu etukäteen.

Mikäli opettajan muun työn määrä ei jostakin syystä täyty lukuvuoden aikana, tämä tuntimäärä opetetaan täyteen (opetustunnit 35 opetusviikon lisäksi). Tällöin yksi opetustunti lyhentää muuta työtä kahdella tunnilla.

Tuntiopettajat laskuttavat etukäteen sovitun muun työn käyttämällä päiväkirjan liitteenä olevaa muun työn listaa. Lista palautetaan toimistoon lukukauden lopussa, ei erikseen jokaisen työtilanteen jälkeen.

Arviointilautakuntatyö laskutetaan käyttämällä erillistä palkkiolomaketta. Lomakkeita saa toimistosta (pian myös Konsanetistä). HUOM! Lautakuntatyötä ei kirjata enää muun työn listaan, jotta sama työ ei tule kirjatuksi kahteen kertaan.

Avoimen Konservatorion opettajien palkkiot

Avoimen Konservatorion opetus on jälleen alkanut. Opettajat, jotka antavat tunteja Avoimen Konservatorion oppilaille, täyttävät tunneista "Selvitys palkkionmaksun perusteista ns. lautakuntapalkkio"-lomakkeen, jota saa toimistosta (myöh. myös Konsanetistä).

Muistattehan ilmoittaa Seija Askolinille, jos oppilas sopii kanssanne lisätunneista!

Opettajakonsertit ensi lukuvuodelle 2009 - 2010

Helsingin Konservatorion opettajat voivat hakea mahdollisuutta pitää konsertin konserttisalissa ensi lukuvuoden aikana. Hakulomakkeita saa toimiston lomakehyllystä sekä netistä (www.konservatorio.fi) >lomakkeet ja oppaat > Opettajakonserttihakemus). Hakemus osoitetaan rehtorille ja hakemuksen viimeinen palautuspäivä on perjantaina 13.3.2008.

Mikäli konserttioikeus myönnetään, konservatorio hoitaa ilmoittelun, käsiohjelmat ja julisteet ja muut konsertin järjestelyt. Konsertin pitämisestä ei makseta erillistä korvausta.

Konservatorion oppilaiden yhteismusisoinnista

Kuten kaikki tiedämme, oppilaiden opintoihin sisältyy yhteismusisointia lukuvuosittain. Ongelmaksi on muodostunut riittämätön tiedonkulkua opettajan ja opintorekisteriä ylläpitävän Marjatta Kaskenmaan välillä. Yhteismusisointiopintojen näkymättömyys rekisterissä aiheuttaa monia ongelmia:

- oppilaan todistuksen saanti vaikeutuu, kun suorituksia ei ole,
- tiedot puuttuvat vuosikertomuksista
- viralliset tilastot, joita oppilaitos joutuu antamaan eri viranomaisille, ovat virheellisiä!

Opettajien tulee jättää vähintään kaksi kertaa lukuvuodessa (syksy/kevät) tiedot oppilaidensa osallistumisesta yhteismusisointiin. Ja nyt on jälleen se aika vuodesta, jolloin tiedot pitäisi saada, sillä Tilastokeskus vaatii tietoja maaliskuun loppuun mennessä ja pianhan tietoja tarvitaan myös päättötodistuksiin.

Tarkkaile siis lokeroasi, täytä pyydetty lomake ja palauta se toimistoon viimeistään pe 13.3.

Luokan 130 varauksista

Tiedoksenne, jos katsotte tvj:stä luokan 130 varaustilannetta.

Kalenteriin on varattu kaikki konservatoriolle kuuluvat ajat nimellä "Konservatorion varaus". Eli kaikki ne ajat ovat vapaita ja varattavissa Seija Askolinilta.

Sen sijaan kalenterissa vapaana näkyvät ajat ovat Metropolian käyttöastetta ja amk:n käytössä.

Tilanvarausohjelman osoite netissä

Tvj löytyy osoitteesta <https://tvj.metropolia.fi> .

Helpdeskin palvelut

Tietotekniikan ongelmatilanteissa palvelupyynnöt tulee ensisijaisesti jättää internetin kautta <http://hd.metropolia.fi>. Jos ette pysty kirjautumaan palvelupyynnönjärjestelmään, voi palvelupyynnön jättää myös sähköpostitse helpdesk@metropolia.fi.

Varausvahvistuslomake

Muistattehan täyttää konserteistanne henkilökuntaa varten Varausvahvistus-

lomakkeen, joka jätetään vahtimestarille viimeistään 2 viikkoa ennen konserttia.

Lomakkeen jättämällä varmistatte, että konsertissa on tarvittava henkilökunta paikalla.

Lomaketta saa toimiston lokerikosta ja internetistä www.konservatorio.fi > Lomakkeet ja oppaat > Konservatorion varausvahvistus (henkilökunta ja opiskelijat).

Erikoistoiveista, kuten jokin tietty valaistus, tai projisointi pyydetään olemaan yhteydessä suoraan käyttömestari Tuukka Törneblomiin, p. 050 324 6802, tuukka.torneblom@konservatorio.fi

Rajoituksia salien käytössä

Saleja ei saa konserttikäyttöön viikoilla 49, 50 ja 12, 19-20 sekä vko 21 maanantaina Metropolian kurssiperiodeista johtuen.

TULEVIA TAPAHTUMIA

pe 6.2. klo 19.00 Laulun lumoa
Ritva Laamasen oppilaat
Luokka r130, vapaa pääsy

su 8.2. klo 15.00 Laulun lumoa taidemu-
seossa Laura Autio, sopraano, Tanja Uimo-
nen, sopraano, Mart Ernesaks, piano
Säveltäjänimiä Wolf, Sibelius, Händel, Martti-
nen
Sinebrychoffin taidemuso, Bulevardi 40
Museon pääsymaksu 7,50/6,-, alle 18-vuotiaat
ilmaiseksi

ma 9.2. klo 18.00 Sonatiinisoittajaiset
Konservatorion pianistien esityksiä
KMS, vapaa pääsy

su 1.3. klo 15.00 Italianalaisia ja saksalaisia
lauluja
Samuli Hyvärinen, laulu, Esa Ylivaara, piano
Säveltäjänimiä Tosti, Bellini, Schubert
Sinebrychoffin taidemuso, Bulevardi 40
Museon pääsymaksu 7,50/6,-, alle 18-vuotiaat
ilmaiseksi

ma 2.3. klo 19.00 Kamarimusiikkikonsert-
ti, Timo Saarilahden oppilaat esittävät musiik-
kia eri aikakausilta
KS, vapaa pääsy

ti 3.3. klo 19.00 Liedkonsertti
Konservatorion opiskelijat esiintyvät

ohjaus Heikki Pellinen
KS, vapaa pääsy

to 5.3. klo 18.00 Kahvikonsertti
Konservatorion oppilaat musisoivat konserva-
torion aulakahvilassa
Vapaa pääsy

pe 6.3. klo 19.00 Laulun lumoa
Ritva Laamasen oppilaat
KMS, vapaa pääsy

ma 9.3. klo 18.00 Pianoiset aivan
Tuomas Halosen oppilasilta
R130, vapaa pääsy

ma 9.3. klo 18.00 Musiikki-ilta
Konservatorion eri ikäisten oppilaiden esityksiä
KMS, vapaa pääsy

ke 11.3. klo 19.00 Suomalaisen laulumu-
siikin helmiä "Pacius ja aikalaiset"
Konservatorion laulunopiskelijat
KS, vapaa pääsy

to 12.3. klo 19.00 My Fair Lady -musikaali
Konservatorion ammatillisen koulutuksen pro-
duktio, ohjaus Eilakaija Sippo
KMS, vapaa pääsy (paikkaliput varattava etukäteen
konservatorio@konservatorio.fi tai p. (09) 5860 580

pe 13.3. klo 18.00 Violat villeinä
Sari Aallon oppilasilta, R130, vapaa pääsy

pe 13.3. klo 19.00 My Fair Lady
Konservatorion ammatillisen koulutuksen pro-
duktio, ohjaus Eilakaija Sippo
KMS, vapaa pääsy (paikkaliput varattava etukäteen
konservatorio@konservatorio.fi tai puh. (09) 5860 580

la 14.3. klo 15.00 My Fair Lady
Konservatorion ammatillisen koulutuksen pro-
duktio, ohjaus Eilakaija Sippo
KMS, vapaa pääsy (paikkaliput varattava etukäteen
konservatorio@konservatorio.fi tai p. (09) 5860 580

su 15.3. klo 15.00 Manchesteriin!
Helsinki Concordian Manchesteriin lähtökons-
sertti
Suomalaista musiikkia
KS, liput 10/5 €

KIRJASTO TIEDOTTAA

Kirjaston aukioloajat

Kirjaston aukioloajat lukukausien aikana
ma, ke, pe klo 10-16
ti, to klo 10-18

Henkilökunta uutisia

Noora Heiskasen lähdettyä jatkamaan opintojaan kirjasto on saanut uuden tietopalvelusihterin. Anne Salo on aloittanut kirjastossa tammikuun alussa.

Hankintatoiveet

Kirjastoon voi esittää aineiston hankintatoiveita.

Tiedot toiveista voi lähettää suoraan osoitteeseen maarit.koskela@metropolia.fi

Metko on tullut

Vanha Ahkon -kokoelmatunnuksemme ARS-CASSa vaihtui Metko-tunnukseen vuoden 2008 lopulla. ARSCAN kokoelmatiedoissa on siirtymävaiheen aikana molemmat tunnukset rinnakkain, mutta kirjastoon hankittu uusi aineisto saa pelkästään Metko-tunnuksen.

ARS-CASSa yhdistelmähaussa kokoelmatunnusta voi käyttää yhtenä hakusanana rajaamaan hakua haluttuun kirjastoon.

The screenshot shows a search interface with three tabs: 'Perushaku', 'Yhdistelmähaku', and 'Uutuusluettelo'. The 'Perushaku' tab is active. Below the tabs, there are two search input fields. The first field contains the text 'beethoven op23 metko cd' and has a dropdown menu set to 'kaikki sanat (AND)'. Below the input fields, there are three radio buttons for search operators: 'AND' (selected), 'OR', and 'NOT'. The second search input field is empty and also has a dropdown menu set to 'kaikki sanat (AND)'.

<https://arsca.linneanet.fi/>

E-aineistojen etäkäyttö

Kirjaston e-aineistojen etäkäyttö kotikoneilta toimii koulun verkkotunnuksilla linkin kautta:

<https://login.ezproxy.metropolia.fi/login>

Etäkäyttövalikoimassa on mm.:

- *Grove Music Online (laaja musiikin hakuteos)
 - *IIMP (musiikkilehtien artikkelit)
 - *NetMot-sanakirjasto
 - *Classical Music Library (äänitteitä kuunneltavaksi)
 - *Helsingin Sanomien-arkisto (valitse "Kirjautu yritystunnuksella")
- Henkilökohtaista ja ryhmille suunnattua opastusta e-aineistojen käyttöön voi varata Maartilta. maarit.koskela@metropolia.fi

Gramophone

Gramophone-lehti on siirtänyt koko lehtiarkistonsa vapaaseen nettikäyttöön. Arkisto sisältää kaikki ilmestyneet numerot vuodesta 1923

nykypäivään asti. Arkistosta pystyy myös tekemään parin sivun mittaisia PDF-kopioita.

Palvelu löytyy osoitteesta

<http://www.gramophone.net/>.

Kirjaston yhteystiedot

puh. 09-5860 5823

Tietopalvelusihteri Marjatta Halkola

puh: 09-5860 5823,

marjatta.halkola@metropolia.fi

- lainaus

- neuvonta

Informaatikko Maarit Koskela

puh: 09-5860 5821,

maarit.koskela@metropolia.fi

- hankintatoiveet

- tietokantojen käytön opastus

- ryhmäopastukset

Informaatikon työhuone 1. krs, R149

LUKUVUODEN 2008 - 2009 AIKATAULU

Syyslukukausi 11.8. – 20.12.

syysloma 16.-17.10.2008

Kevätlukukausi 5.1. – 30.5.

loppiainen 6.1.

urheiluloma 16.-21.2.

pääsiäisloma 10. - 13.4.

vappu 1.5.

helatorstai 21.5.

Valinta- ja pääsykokeet

Musiikkialan perustutkinnon pääsykokeet pidetään 11.-15.5.2009

Aikuisten näyttötutkintokoulutuksen lähtötason kartoitukset pidetään 22.5.2009.

Musiikin perusopetuksen pääsykokeet pidetään 20.5. ja 25.-27.5.2009.

YHTEYSTIETOJA JA AUKIOLOAIKOJA

Helsingin Konservatorion yhteystiedot

Osoite: Ruoholahdentori 6 (Selkämerenkatu 3)
00180 Helsinki

Puhelinvaihe (09) 5860 580

Faksi (09) 5860 5868

Kotisivut: www.konservatorio.fi

sähköposti: etunimi.sukunimi@konservatorio.fi

Vahtimestari (09) 5860 5822, 050 324 3586
Vahtimestarin sähköposti
konsis.vahtimestarit@konservatorio.fi

Kahvila-ravintola Fazer Amica Konservatorio,
p. (09) 5860 5858
Ravintolapäällikkö Susanna Nifontoff,
konservatorio@amica.fi

Konservatorion aukioloajat

Konservatoriorakennus on avoinna
ma - pe klo 8.00 – 21.00 (sisäänpääsy 20.30)
ja lauantaisin 10.00 – 17.00 (sis.pääsy 16.30)

Kerrosten sähkölukot lukittuvat 15 minuuttia
ennen sulkemisaikaa, ja rakennuksesta tulee
poistua 21.00 mennessä, lauantaisin klo 17.00
mennessä. Jos jonkun uloslähtö myöhästyy ja
vahtimestari on jo ehtinyt poistua talosta, ovi-
en avaaminen laukaisee hälyttimet. Vartijoi-
den paikalle tulo aiheuttaa aikamoisia kustan-
nuksia.

Opiskelijoille talo on avoinna harjoittelua var-
ten sunnuntaisin klo 12.00 - 17.00 alkaen 7.9.

Toimiston aukioloaika (2. krs)

ma - pe klo 9.00 - 12.00 ja 13.30 - 16.00
Toimiston oven ulkopuolella on postilaatikko,
johon voi jättää hallintoon tulevaa postia ovien
ollessa suljettuna.

Henkilökunta on tavattavissa toimiston
aukioloaikoina ma-pe 9 - 12, 13.30-16.
Poikkeuksista ilmoitetaan ennakolta.

KONSERVATORION HENKILÖKUNTA

Hallinto

Rehtori
Rea Warme puh. (09) 5860 5812,
gsm 050 564 3586
rea.warme@konservatorio.fi
Vastaanotot maanantaisin klo 14.00 –
15.30 ja keskiviikkoisin klo 14.00 – 15.30

Hallintojohtaja
Harri Pellikka puh. (09) 5860 5810,
gsm 050-564 3488,
harri.pellikka@konservatorio.fi
- tavattavissa toimiston aukioloaikoina ja
sopimuksen mukaan.

Tp. koulutuspäällikkö
Pauliina Ylinen, puh. (09) 5860 5830
pauliina.ylinen@konservatorio.fi
- tavattavissa toimiston aukioloaikoina ja
sopimuksen mukaan.

Taluspäällikkö
Ritva Kuuluvainen, puh. (09) 5860 5816
ritva.kuuluvainen@konservatorio.fi
- tavattavissa toimiston aukioloaikoina ja
sopimuksen mukaan.

Neuvonta ja puhelinvaihte,
toimistos sihteeri Maria Hyvärinen
puh. (09) 5860 580,
maria.hyvarinen@konservatorio.fi
- tavattavissa toimiston aukioloaikoina
- opiskelutodistukset ja henkilökortit
- musiikki-iltojen ohjelmat
- soitinlainasopimukset
- konserttilippujen ennakkotilaukset

Toimistonhoitaja
Seija Askolin puh. (09) 5860 5813,
gsm 050-324 6466,
seija.askolin@konservatorio.fi
- tavattavissa toimiston aukioloaikoina ja muina
aikoina sopimuksen mukaan

Toimistos sihteeri
Marjatta Kaskenmaa, puh. (09) 5860 5815
marjatta.kaskenmaa@konservatorio.fi
- tavattavissa toimiston aukioloaikoina

Muu henkilökunta

Vahtimestarit, p. (09) 5860 5822, 050 324
6014
Kari Aronen, ylivahtimestari, 044
Samuli Hyvärinen
Leo Siponmaa
konsis.vahtimestarit@konservatorio.fi tai
etunimi.sukunimi@konservatorio.fi

Käyttömestari
Tuukka Törneblom (Kai Salomaan sij.), 050
3246802, tuukka.torneblom@konservatorio.fi

Laitosmies
Juha Saloseutu vastaa kiinteistön lvi-laitteiden
yms. toimivuudesta ja huollosta.
puh. (09) 5860 5828, gsm 050-324 6482

Siivoojat, p. (09) 5860 5826
Pirjo Koski (siivoustyönohjaaja), Mari Karlson,
ja Abdihamid Daahir

MAURI VIITALAN ARTIKKELI SARJA
JATKUU

Musikaalisuuden rajattomuus

Joskus kuulee sanotuksi, että jollakulla on ”hyvä korva”, kun puhutaan siitä, onko sama ihminen musikaalinen vai ei. Hyvä korva näyttää aluksi tarkoittavan sitä, onko ihmisellä minkäänlaista käsitystä säveltasosta tai rytmistä. Tämä varmaan riippuu siitä, kummasta puhutaan, siitkö, jolla on korva, vai siitä, joka sen määrittelee. Kenellä on oikeus olla oikeassa? Onko kauneus katsojan silmissä vai ”hyvyyden ilmentymä materiassa”? Mittareiden asettaminen ei välttämättä ole yksinkertaista. Opimmeko omista erehdyksistämme vai sisäistämällä annetut arvot? Arvojen asettaminen arvojärjestykseen vaatii uskomattoman määrän arvokkaaksi koetun kyseenalaistamista.

Hyvä korva

Mozartilla oli hyvä korva, mutta hän olikin omaa luokkaansa oleva muusikko. Voimmeko olettaa, että kaikilla muusikoilla on hyvä korva, vaikeivät he olisikaan Mozartin luokkaa. Ja onko ”hyvä korva” muusikolle kylliksi? Muusikko saattaa tarvita muitakin ammatin kannalta edullisia fyysisiä ja henkisiä ominaisuuksia ja avuja. Hän saattaa tarvita notkeita ja nopeita sormia, ellei satu olemaan laulaja, jonka ei tarvitse säestää itseään. Mitä kaikkea pidämme ”hyvän korvan” lisäksi muusikolle tarpeellisina ominaisuuksina? Tämäkään asia ei liene aivan yksinkertainen. Musiikin esittämisessä saattaa joskus olla tärkeää itsensä ymmärrettäväksi tekeminen. Ja koska musiikki on äänenä pelkästään auditiivista ja abstraktia, joutuu joskus jopa korostamaan valitsemaansa esitystapaa, jotta kuuli- ja huomaisi eron muiden tuottamiin esityksiin. Vai onko ylipäätään olemassa erilaisia tapoja esittää samaa teosta? Onko olemassa vain yksi oikea tapa esittää tietty teos? Onko mahdollista, että vain se tapa esittää, jonka säveltäjä on mielessään ajatellut kirjoittaessaan teoksen, on oikea? Mitä tiedämme säveltäjän ajatuksista muuta kuin sen nuottikuvan, joka on edessämme? Mitä tiedämme säveltäjän aikakaudesta, sävellystyylistä, nuottikuvan taakse kätkeytyvästä musiikkista ja nuottikuvan suhteesta siihen, mitä sillä on tarkoitettu ja mitä kaikkea se voi edustaa? Kaikkia näitä kysymyksiä kannattaa pohtia vakavasti.

Kirjoitettu, mikä kirjoitettu

Nuottikuvan suhde musiikkiin on yhtä problemattinen kuin kirjaimilla kirjoitetun tekstin suhde siihen, mitä sillä kuvataan. Vain sovitulla ehdoilla voidaan ymmärtää kirjoitettujen sanojen tarkoittama asioiden tila. Meidän on oltava yhtä mieltä sanojen edustamista asioista. Tieteellisen kirjallisuuden lisäksi on olemassa myös kirjallisuutta, jota kutsutaan taiteeksi. Miten taiteelliseksi kutsuttavaa kirjallisuutta pitäisi ymmärtää? Onko lukijan mielikuva kerrotusta tarinasta ainoa oikea, vaikka se poikkeaisi kirjailijan mielikuvasta? Poikkeaaahan elokuvaksi tehty kirja yleensä hyvinkin paljon siitä kuvasta, joka itse olemme kirjasta saaneet lukemalla sen. Tutkijan kiteyttämä tietokin on voimassa niin kauan, kunnes toinen tutkija, ellei itse, sen kumoaa. Vai onko taiteen tehtävä sittenkin herättää vaihtoehtoisia mahdollisuuksia valmiiksi mallinnettuun maailmaamme? Taide avartaa näkemystämme, joskus se jopa rikkoo todellisuuden, joka on muuttunut valheeksi. Yksisuuntainen ajattelu muuttuu erilaisiksi näkökulmiksi, näkökulmat avartuvat olemisen tasoiksi ja kaksiulotteiset tasot muodostavat avaruudellisen olemisen muodon, johon voidaan liittää ajallisenkin dimensio. Kirjoitettu tekstihän herättää mielessä myös erilaisia aistimuksia, kuvia, ääniä, tunteja, tuoksuja ja jopa makuja, joita siinä ei ole edes kuvattu. Taiteiden ominaisuuksiin näyttää kuuluvan voimakas miellehytymien, assosiaatioiden, luominen. Taiteilija pyrkii teoksellaan ravistelemaan jähmettyneitä käsityksiämme, maailmankuvaamme, meitä.

Ilmaisuun liittyy monia tasoja, jotka ovat myös muusikolle tärkeitä. Aina ei ole tärkeää vain se, mitä sanotaan, vaan myös se, miten sanotaan. Musiikillisesti saattaa laulussa joskus olla jopa tärkeämpää, miten se esitetään kuin sanojen oikeasti ymmärrettävä artikulointi. Ongelmaksi jää, millä murteella haluamme Mozartiamme esitettävän. Mozarthan huomautti eräälle laulajalle, ettei hänen musiikkiin tarvitse ”esittää”, koska hän oli jo kirjoittanut sinne kaiken tarpeellisen.

Esittämisen retoriikkaa

Esittäminen vaatii arvojen tajuamista monin eri tavoin. Esityksenhän on syytä olla intentionaalinen, selkeä ja totuudenmukainen. On ymmärrettävä esitystilanne ja kuulijakunta. Yhtä tärkeää on siis tietää kenelle esitetään ja missä tilanteessa. Yksi esittäjän tehtävistään on saada kuulija vakuuttuneeksi. Kaikki tämä on esityksen retoriikkaa. Mehän emme pidä siitä, että aikuisen selittäessä tärkeää asiaa

lapselle, hänen äänensä, fraseerauksensa ja äänenpainonsa saattavat kuulostaa teennäiseltä ja typerältä lepertelyltä. Tällainen teeskentelyhän ei kuulu sen kummemmin asialliseen puheeseen kuin musiikin esittämiseenkään. Sitä ei kukaan toivo "hyväkorvaiselta" muusikolta, kun hän esittää Mozartiaan.

Vaatiiko musikaalisuus jotain erityistä hermostollista ominaisuutta? Useimmat meistä saattavat toivoa, että halujemme, kykyjemme ja mahdollisuuksiemme kesken olisi jonkinlainen yhteys tai harmonia. Aina on tietysti ihmisiä, joiden kyvyt eivät vastaa heidän halujaan. Joillakin saattaa olla kaikki lahjakkuuden lajit, mutta yksi tärkeimmistä, hyvä maku, puuttuu. On sangen harvinaista, että jollakulla olisi kaikki lahjakkuuden lajit, olivatpa ne sitten älyllisiä tai emotionaalisia. Jopa Tshaikovski oli piinallisen tietoinen siitä, että hänen melodinen lahjakkuutensa ylitti hänen musiikkistrukturin käsittämisen kykynsä. Hänellä ei kuitenkaan ollut tarvetta olla Beethovenin kaltainen suuri arkkitehtoninen säveltäjä. Hän oli onnellinen melodisista lahjoistaan. Stravinski vertaa Beethovenia ja Belliniä toisiinsa väittämällä, että Beethovenin hankki suunnattoman musiikkillisen pääomansa pelkästään pakkonomaisella työnteolla. Bellini sai melodisen lahjakkuutensa edes pyytämättä sitä. Kun taivas olisi sanonut hänelle: saat sen, mikä Beethovenilta puuttuu.

Ihmisyyden projektio

Kun musiikki on jonkinlainen ihmisen luoma projektio ihmisyydestä auditiivisessa maailmassa, on se kokonaisuutena muodostunut vähitellen yksilöä laajemmaksi. Jokaisen ei tarvitse pitää kaikesta musiikista. Ehkä jokaisella ei enää ole mahdollisuutta kokea jokaista sen osa-aluetta omaksi. Ja vaikka se ilmiönä saattaa olla järjen tavoitettavissa ja ymmärrettävästi selitettävissä, tuo se jatkuvasti eteemme ilmiöitä, jotka avautuvat vasta ajan myötä. Useimmat ihmiset tietävät, että heiltä puuttuu jokin musikaalisuuden osa-alue tai, että se on heikko. Heidän aivojensa musikaaliset alueet eivät ole täysin heidän käytössään. Tai sitten niillä osilla saattaa olla todellakin kokonaan oma tahto, millä ne toimivat. Musiikki saattaa herättää mielikuvia ja -kuvitusta, joita kuulija ei lainkaan pidä ominaan. Musiikin esittämisen puolella saattaa tapahtua, että soittajan sormet kieltäytyvät tottelemasta soittajan tahtoa ja tuntuvat toimivan omin päin. Näissä tilanteissa osa aivoista toimii vastoin soittajan tarkoituspäätä, jopa itseä vastaan. Vaikka mitään vakavanlaatuista toimintahäiriötä ei mielen ja aivojen välillä olisikaan,

saattaa musikaalisuus, kuten muutkin lahjakkuuden lajit, luoda omat ongelmansa. Eräskin Touretten syndroomaa poteva säveltäjä kertoi, että häntä oli koko elämän ajan riivannut jokin synnynnäinen häiriötila, joka liittyi musiikkiin. Hän oli jo varhaisvuosinaan havainnut naputelleensa sormiaan pakkonomaisesti kuullessaan musiikkia ja alkanut säveltää ja soittaa pianoa jo neljän vuoden ikäisenä. Seitsenvuotiaana hän kykeni soittamaan ja toistamaan vaativiakin sävellyksiä kertakuulemalta. Ja hän tunsu itsensä alituisesti musiikkilisten tunnekuohujen musertamaksi. Alusta asti oli ajateltu, että hänestä tulisi muusikko ja ettei hänellä juuri muita mahdollisuuksia olisikaan. Hänen musikaalisuutensa oli niin kaikenkattavaa. Hänellä tuskin olisi muita mahdollisuuksia ollutkaan. Musiikki tuntui hallitsevan häntä, eikä päinvastoin. Sama tunnehan on monilla taiteilijoilla. Musiikissa, ja myös matematiikassa, tällaiset taipumukset saattavat tulla esiin erityisen varhain ja määrätä elämää varhaisvuosista lähtien.

Arvorakenteita

Tuntuu siltä, että muusikon aivot todellakin ovat omanlaisensa ja ne poikkeavat jotenkin tavallisista aivoista. Muusikon aivot toimivat toisin ja niissä on yhteyksiä ja aktiviteetin kenttiä, joita ei kaikilla ole. Muusikkouteen kuuluu osaltaan myös luovuus, ja sehan varmaan on jotain muuta kuin vain puuhastelua jonkin asian parissa. Muusikon on nähtävä jo olemassa olevissa asioissa, kuten nuoteissa, jotka joku muu on jo kirjoittanut, uusia yhteyksiä. Koko nuottikuvan mustavalkoista maailmaa on lähestyttävä uudelta tasolta, uusin väreillä ja vivahteilla. Säveltävän muusikon on osattava yhdistellä jo olemassa olevaa nuottimaailmaa uusin ratkaisuin, jotka johtavat uusiin yhdistelmiin, uuteen kerrontaan ja uudenlaisen musiikkiin, joka kertoo kuulijalleen uudenlaisia asioiden tiloja ja arvoja, uusia yhteyksiä, uusia tai vaihtoehtoisia olemisen muotoja. On todella vaikea tietää, kuinka paljon näistä erilaisuuksista on synnynnäistä ja kuinka paljon niistä on harjoituksen tulosta, alkaahan intensiivinen musiikin harjoittelu usein jo varhain lapsuudessa.

Harjaantumisesta rakennemuutokseen

Aivokuvauksen kehittymisen myötä 1990-luvulla tuli mahdolliseksi näyttää minkälaisia eroja muusikoiden ja niiden, jotka eivät olleet muusikoita, aivoissa on. Vertailuissa kyettiin osoittamaan aivojen eri osien rakenne-eroja. Ammattimuusikoilla tietyt aivojen osat olivat suurentuneet ja jopa, että niillä muusikoilla, joilla oli absoluuttinen korva, oli epäsymmet-

ristä laajentumaa toisella aivopuoliskolla. Aivomassaa oli enemmän myös liike-, kuulo- ja avaruudenhahmottamisalueilla. Kuvataiteilijan, kirjailijan ja matemaatikon aivoja saattaa olla vaikea erottaa toisistaan, mutta ammattimusiikon aivot tunnistaa epäröimättä hetkeäkään. Kuinka paljon näistä eroista johtuu syntymää edeltävistä tapahtumista ja kuinka paljon niihin on syynä varhain alkaneen harjoituksen vaikutus? Ei tiedetä, mikä määrittelee musiikillisesti lahjakkaan aivot ennen kuin musiikillinen harjoittelu alkaa, mutta harjoittelun vaikutukset nähdään ja ne ovat valtaisan. Anatomiset vaikutukset ovat sitä huomattavammat, mitä aikaisemmin ja mitä intensiivisemmin harjoitus on alkanut.

On myös osoitettu, kuinka nopeasti aivot vastaava musiikilliseen harjoitukseen. Viiden sormen pianoetydit osoittivat jo muutaman minuutin jälkeen muutoksia aivojen liikekeskuksessa. Hanonin etydit saavat veren kiertämään muuallakin kuin sormissa. Aivoverenkierron alueelliset muutokset osoittivat, että lisäystä aiheuttivat sekä fyysinen harjoittelu että myös mielikuvaharjoittelu.

Musiikillista lahjakkuutta on selvästi olemassa monta lajia, ja moni asia viittaa siihen, että sisäsyntyinen musikaalisuus on olemassa jokaisessa ihmisessä. Suzuki-metodi on osoittanut kiistattomasti, että lapsi oppii soittamaan esimerkiksi viulua pelkästään kuulemalla ja imitoimalla. Käytännössä kaikki kuulevat lapset vastaavat tällaiseen harjoitukseen. Jopa lähtökohdiltaan kuurot ihmiset saattavat olla syntyjään musikaalisia. Kuurot rakastavat usein musiikkia ja he ovat hyvin herkkiä rytmille, jonka he tuntevat värähtelynä, ei äänenä.

Mozart-efekti

Väitetään, että vähäininkin alttiinaolo klassiselle musiikille saattaa aiheuttaa, ja jopa kiihdyttää, lapsen matemaattisia, kielellisiä ja avaruudenhahmottamiseen liittyviä kykyjä. Tätä kutsutaan Mozart-efektiksi. Varsinkin nuoret, muotoutumisvaiheessa olevat aivot reagoivat herkästi harjoitteluun. Lapsella voi jo vuoden ajan kestänyt viulunsoitto saada aikaan silmiinpistäviä, huomattavia muutoksia vasemmassa aivopuoliskossa.

Lahjakkuuden lajit

Voisiko musiikillista kyvykkyyttä pitää yhtä universaalina inhimillisenä taitona kuin, mitä kielellisen kyvykkyyden katsotaan olevan? Voisiko musiikillinen kyvykkyys olla jopa kielellisen ja matemaattisen lahjakkuuden perusta? Minkälaisessa virikeympäristössä me kasvamme? Jokaisessa kodissa on kieleen liittyviä

julkaisuja, ja käytännössä kaikki lapset kehittyvät kielellisiksi neljän tai viiden vuoden iässä. Poikkeuksia on kovin vähän. Nekin johtuvat usein autismista tai jostakin synnynnäisestä häiriöstä kuten afasiasta. Useimmat lapset jopa neurologisista ongelmista tai kehitysvaurioista huolimatta saavuttavat toimivan kielen. Näin ei tapahdu välttämättä musiikin suhteen, koska jotkut kodit saattavat olla lähes täydellisiä musiikkityhjiöitä. Tarvitseehan musiikillinen lahja siinä, missä muutkin lahjat, stimulanssia kehittyäkseen täyteen mittaansa. Rohkaisun ja virikkeiden puuttuessa musiikillinen lahjakkuus jää kehittymättä. Ihmisellä on elämänsä ensi vuosina kriittinen aika kielellisen kehityksen alueella. Musiikissa ei kuitenkaan näytä varsinaisesti olevan näin. Saattaa olla katastrofaalista joutua olemaan vailla kielellistä ympäristöä tietyssä iässä, mutta olla samassa iässä musiikittomassa maailmassa, ei välttämättä määrää musiikitonta tulevaisuutta. Näyttää siltä, että musiikki on kieltäkin syvemmällä ihmisyyden ytimessä.

Sietämätön rajallisuus

Luontohan asettaa joka tapauksessa monesakin mielessä rajoituksensa musikaalisuudelle. Akustiset lait ovat osa musiikillista hierarkiaa ja ne tuottavat eri tavoin arvotettavaa tuotosta äänimaailmaan. Tämä on kuulunut eri vuosisatoina tuotetussa musiikissa selvästi. Jopa ihmisen tarvitsemat säveljärjestelmät ovat sen myötä muuttuneet. Se, mikä osuus ihmisen genetiikalla on musikaalisuuden arvioinnissa, jääköön toiseen kertaan. Absoluuttisen sävelkorvan saaminen on esimerkiksi suuresti riippuvainen varhain aloitetusta musiikillisesta harjaantumisesta, vaikka tällainen harjaantuttaminen ei takaakaan itsessään absoluuttisen korvan saamista. Eikä absoluuttinen korva vielä edes takaa muita, sitäkin korkeampia, musikaalisuuden tasoja. Vaikka rytmiin liittyvä ajantaju olisi erinomaisesti kehittynyt, ei sekään takaa oikeiden päätösten tekemistä tempoalinoissa. Ja vaikka emotionaaliset kyvyt olisivat huippuluokkaa, ei ole varmaa tulevatko ne oikeissa kohdin ilmi ja käyttöön musiikin esittämisessä. Se, mitä jotkut kutsuvat musikaalisuudeksi, kattaa suuren joukon taitoja ja toimintatapoja, aina perusasioista, tempon ja säveltason käsittelystä, korkeimpiin musikaalisen intelligenssin ja herkkyyden aspekteihin. Ja kaikki nämä ovat periaatteessa itsenäisiä ja toisistaan riippumattomia musikaalisuuden ominaisuuksia. Jokainen ihminen on ominaisuuksiensa mukaan todellakin vahva jonkin musikaalisuuden osa-alueen suhteen, heikko jonkin muun suhteen.

